

Departament Kontroli i Audytu

Znak pisma: DKT-I.0812.4.2025

Warszawa, 09 stycznia 2026 r.

Informacja pokontrolna

z kontroli wykonania wskaźnika B29L: 7820 mieszkania zakwalifikowane do finansowania w ramach energooszczędnego budownictwa mieszkaniowego w inwestycji B3.5.1: Inwestycje w budowę mieszkań przeznaczonych dla gospodarstw domowych o niskich i umiarkowanych dochodach, z uwzględnieniem efektywności energetycznej

Kontrola została ujęta w Harmonogramie kontroli Ministra Finansów i Gospodarki w zakresie działów administracji rządowej Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo i Gospodarka na lata 2025-2026 (aktualizacja II) Krajowy Plan Obudowy i Zwiększania Odporności (dalej: KPO) i została przeprowadzona z uwzględnieniem postanowień Rozdziału 2 pkt 9 oraz Rozdziału 3 pkt 5 ppkt a Wytycznych w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności z dnia 8 maja 2025 r.¹ oraz postanowień Procedury kontroli realizacji reformy lub inwestycji w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności².

Celem kontroli była weryfikacja osiągnięcia wskaźnika B29L z uwzględnieniem:

- zastosowania horyzontalnych zasad i kryteriów wyboru przedsięwzięć,
- sprawozdawczości w systemie CST2021,
- użycia systemu Arachne,
- przestrzegania zasady DNSH,
- stosowania wewnętrznych procedur dotyczących przeciwdziałania korupcji, nadużyciom finansowym, konfliktowi interesów oraz w zakresie mechanizmu sygnalizacyjnego,
- podejmowania działań informacyjno-promocyjnych dotyczących inwestycji.

Komórką organizacyjną w Ministerstwie Rozwoju i Technologii (dalej: MRiT) odpowiedzialną za realizację inwestycji B3.5.1 jest Departament Mieszkalnictwa (dalej: DM) – Wydział Mieszkalnictwa Społecznego, przy czym na podstawie umowy³ nr 02/KPO/BGK/B3.5.1/DM/23 zawartej 28 marca 2023 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Rozwoju i Technologii, ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa a Bankiem Gospodarstwa Krajowego (dalej: BGK) realizacja części zadań w ramach

¹ Dalej: Wytyczne w zakresie kontroli.

² Stanowiącej załącznik do Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w MRiT wprowadzonego Decyzją nr 3 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 7 października 2022 r., z późn. zm.

³ Zmienionej aneksem nr 1 z dnia 29 maja 2025 r.

inwestycji została powierzona BGK jako Jednostce Wspierającej (dalej: JW). Przedmiotowe zadanie w BGK wykonuje Departament Funduszy Mieszkaniowych (dalej: DFM).

Niniejszą kontrolą nie objęto:

- weryfikacji wydatków dokonanych w związku z realizacją przedsięwzięć,
- zastosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej, podwójnego finansowania.

Powyższe zostało spowodowane ustalonym w toku kontroli stanem faktycznym, zgodnie z którym jedynie BGK posiada uprawnienia do kontroli u Ostatecznych Odbiorców Wsparcia (dalej: OOW). Postanowienia umów⁴ zawartych przez BGK z OOW nie dają bowiem ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa umocowania do przeprowadzenia kontroli OOW.

W związku z tym, Departament Kontroli i Audytu w MRiT zawniósł⁵ do BGK o przeprowadzenie kontroli w powyższym zakresie w odniesieniu do dwóch przedsięwzięć, które zostały już rozliczone. BGK dokonał aktualizacji swojego harmonogramu kontroli i ujął w nim kontrole przedsięwzięć realizowanych w ramach inwestycji B3.5.1 przez Gminę Ostrowite i Gminę Miejską Kamienna Góra. Kontrole zostały przeprowadzone i zarejestrowane w CST2021 pod numerami: KPOD.04.16-IZ.00-0001/23-002 oraz KPOD.04.16-IZ.00-0001/23-001.

W wyniku kontroli wykonania wskaźnika w inwestycji B3.5.1 ustalono, że:

1) Inwestycja, której dotyczy wskaźnik jest zgodna z KPO, zaś osiągnięty wskaźnik realizuje zapisy odpowiednich załączników do OA oraz do III rewizji CID

Inwestycja B3.5.1 została ujęta w ramach części pożyczkowej, komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 30 kwietnia 2021 r. Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Zdefiniowanym w KPO celem inwestycji jest zwiększenie dostępu do mieszkań na wynajem dla osób o niskich lub umiarkowanych dochodach, przy jednoczesnym zwiększaniu udziału budynków o podwyższonych standardach energetycznych w zasobie mieszkań, zaspokajających potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich i umiarkowanych dochodach. Natomiast, zgodnie z III rewizją CID celem inwestycji było zwiększenie podaży energooszczędnych mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach.

Weryfikacja przedłożonego przez BGK wykazu mieszkań zakwalifikowanych do finansowego wsparcia w ramach ww. inwestycji potwierdza, że przekroczona została, wskazana w załączniku do CID, wartość docelowa wskaźnika B29L, tj. 7 820 mieszkań. Zgodnie z wykazem - wg stanu na dzień 17 października 2025 r. - łączna liczba zakwalifikowanych mieszkań to 8 018, czyli więcej niż przyjęty w CID poziom wskaźnika.

Zgodnie z postanowieniami OA⁶, aby móc potwierdzić realizację wskaźnika należało sporządzić dokument podsumowujący i należycie uzasadniający, w jaki sposób cel (wraz ze wszystkimi elementami składowymi) został osiągnięty. Przedmiotowy dokument powinien zawierać:

⁴ Umowa nr BSK/23/23/0003081, nr BSK/23/23/00003086.

⁵ Pismo znak: DKT-I.0812.4.2025 z 3 listopada 2025 r.

⁶ Przyjęte decyzją - COMMISSION DECISION of 11.07.2025 approving the modifications to the Operational Arrangements between the Commission and Poland pursuant to Regulation (EU) 2021/241.

- a) listę mieszkań przystępnych cenowo (dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach) kwalifikujących się do finansowania, określając dla każdego z nich:
 - konkretny samorząd lokalny lub inwestora, który będzie realizować inwestycję,
 - numer umowy zawartej z gminą lub towarzystwem budownictwa społecznego, na podstawie której będzie realizowana inwestycja – informacje o lokalizacji,
- b) kopię umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego lub towarzystwem budownictwa społecznego, na podstawie której będzie realizowana inwestycja, zawierającą oświadczenia potwierdzające:
 - osiągnięcie efektywności energetycznej kwalifikujących się lokali mieszkalnych, a konkretnie wskaźnika E_p , który reprezentuje roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną; wartość ta nie może przekraczać $52 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$,
 - brak poważnych szkód dla celów środowiskowych i realizację projektu zgodnie z zasadą DNSH,
- c) dokument szczegółowo określający kryteria przydziału mieszkań beneficjentom końcowym,
- d) szczegółowy raport oceniający wnioski złożone przez jednostki samorządu terytorialnego i towarzystwa budownictwa społecznego pod kątem kryteriów wyboru określonych w opisie celu i opisie inwestycji,
- e) kopie umów podpisanych z samorządami i towarzystwami budownictwa socjalnego.

W okresie prowadzenia czynności kontrolnych, decyzją Komisji Europejskiej z dnia 20 listopada 2025 r. zaakceptowano IV rewizję KPO, wraz z projektem zmiany CID, obejmującą m. in. rezygnację ze wskaźnika B29L jako potwierdzającego postęp w realizacji inwestycji B3.5.1. W dniu 12 grudnia 2025 r. Rada UE przyjęła zmienioną decyzję wykonawczą dla Polski (CID), co zakończyło proces IV rewizji KPO. Nie zachodzi zatem konieczność sporządzenia dokumentu podsumowującego realizację wskaźnika B29L, tj. One Page Note i nie będzie on raportowany w ramach, składanego do Komisji Europejskiej, wniosku o płatność.

2) Wskaźnik został zrealizowany przy uwzględnieniu zasad horyzontalnych UE odnoszących się do KPO⁷

Wnioskodawca w ramach złożonego wniosku o przyznanie wsparcia składał oświadczenie o spełnianiu kryteriów horyzontalnych. Podczas weryfikacji wniosków:

- kryteria nr: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9 oceniane były na podstawie danych zawartych we wniosku;
- kryterium nr 4 uznawano za spełnione w przypadku pozytywnej oceny formalnej wniosku;

⁷ 1. Zgodność z ramami czasowymi planu rozwojowego;
 2. Zgodność z planem rozwojowym;
 3. Brak podwójnego finansowania;
 4. Spójność informacji zawartych we wniosku o objęcie wsparciem, załącznikach do wniosku o objęcie wsparciem;
 5. Zachowanie zgodności z zasadą równości szans i niedyskryminacji oraz zasadą równości szans kobiet i mężczyzn;
 6. Właściwe określenie wydatków kwalifikowalnych;
 7. Sytuacja finansowa ostatecznego odbiorcy i wykonalność finansowa przedsięwzięcia;
 8. Pomoc publiczna oraz pomoc de minimis;
 9. Zgodność z zasadą „niewyrządzania znaczącej szkody środowisku” (DNSH);
 10. Zgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju – racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych;
 11. Zgodność z zasadą długotrwałego wpływu przedsięwzięcia na wydajność i odporność gospodarki polskiej;
 12. Wpływ na wskaźniki i cele inwestycji w planie rozwojowym i RRF;
 13. Adekwatność wskaźników własnych przedsięwzięcia.

- kryteria nr: 7 i 13 nie były objęte weryfikacją, gdyż ze względu na specyfikę inwestycji nie zachodziły przesłanki do ich spełnienia;
- kryteria nr: 10, 11, 12 z góry uznawano za spełnione, gdyż na etapie naboru przedsięwzięć spełniały warunki ujęte w planie rozwojowym.

Kryteria nr 3, 5 a także 9 (dotyczące przestrzegania zasady DNSH) były uznane za spełnione na podstawie oświadczenia złożonego przez wnioskodawcę/beneficjenta we wniosku. Kwestie przestrzegania zasady DNSH oraz występowania podwójnego finansowania zostały objęte, wspomnianą wcześniej, kontrolą przeprowadzoną przez BGK u OOW, których przedsięwzięcia zostały rozliczone.

Brak weryfikacji kryterium nr 7 dotyczącego analizy sytuacji finansowej beneficjentów wynikał z tego, że wsparcie finansowe wypłacane jest dopiero po zakończeniu przedsięwzięcia, a tym samym nie występuje ryzyko braku wykonania przedsięwzięcia. Natomiast kryterium nr 13 nie zostało objęte weryfikacją z uwagi na brak mierzalnych wskaźników własnych przedsięwzięć (innych niż wskaźniki dla inwestycji w planie rozwojowym i wspólne wskaźniki na poziomie RRF, tj. Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności).

Kryterium nr 8 nie dotyczyło wsparcia udzielanego w przypadku przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 3 i 5a ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o *finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych*⁸, natomiast w przypadku wsparcia przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 5 ust. 1 ww. ustawy, bank na podstawie informacji ujętej w złożonym wniosku uznawał, że udzielone wsparcie będzie stanowić rekompensatę z tytułu świadczenia usług publicznych w rozumieniu przepisów prawa UE dotyczących pomocy publicznej z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym⁹.

Przebieg procesu udzielania wsparcia w ramach inwestycji został uregulowany w BGK postanowieniami instrukcji wewnętrznej pn. *Zasady i tryb udzielania bezzwrotnego finansowego wsparcia z przeznaczeniem na tworzenie i modernizację zasobów lokali mieszkalnych na wynajem, lokali i pomieszczeń z zakresu pomocy społecznej, infrastruktury technicznej i społecznej z uwzględnieniem finansowania budynków o podwyższonej efektywności energetycznej*¹⁰. Dokumentowanie weryfikacji spełnienia kryteriów horyzontalnych jak i całego procesu udzielania wsparcia w ramach inwestycji następowało z wykorzystaniem opracowanej przez BGK aplikacji FERRY-T-BSK, tj. aplikacji informatycznej dedykowanej do obsługi programu bezzwrotnego wsparcia budownictwa z Funduszu Dopłat. Podczas oceny formalnej i merytorycznej aplikacja uniemożliwia przejście do kolejnych etapów oceny, bez potwierdzenia prawidłowej realizacji wcześniejszych wymaganych czynności w zakresie oceny wniosku.

W aplikacji odzwierciedlono:

- dokonanie analizy wniosków przez osoby je weryfikujące oraz akceptujące,
- daty dokonania poszczególnych czynności w procesie oceny wniosków,

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 304, z późn. zm, dalej: *ustawa*.

⁹ W przypadku spełnienia kryterium zwolnienia z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, o którym mowa w decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

¹⁰ Dalej także: *Zasady*.

- potwierdzenie dokonania weryfikacji wnioskodawcy/beneficjenta wsparcia, a także Inwestora (jeżeli występuje), w systemie Arachne oraz w systemie SKANER.

Bez odznaczenia w ww. aplikacji odpowiedniego checkboxa dotyczącego weryfikacji w systemie Arachne, dalsza obsługa wniosku byłaby niemożliwa. Dokonanie sprawdzenia w Arachne było dokumentowane poprzez załączenie do sprawy zrzutu ekranu przedstawiającego pierwszą stronę raportu z Arachne, a następnie, po zmianie procedury wewnętrznej, pełnego raportu.

Aplikacja umożliwia również, na podstawie wprowadzonych do niej danych z wniosku, generowanie pism kierowanych do wnioskodawców/beneficjentów oraz umów o udzielenie wsparcia. Wszystkie dokumenty, pisma i umowy automatycznie trafiają do Repozytorium BGK i są dostępne w danej sprawie¹¹.

Weryfikacja procedowania 29 wniosków o wsparcie w aplikacji FERRY-TBSK potwierdziła, że odnotowywano w niej spełnienie kryteriów horyzontalnych.

3) Generalnie formularze sprawozdawcze dotyczące inwestycji, w tym realizacji kontrolowanego wskaźnika złożone zostały w systemie teleinformatycznym CST2021 terminowo.

Na dzień rozpoczęcia kontroli w CST2021 istniał ślad audytowy w postaci 32 formularzy sprawozdawczych obejmujących okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 sierpnia 2025 r. Postanowienia Rozdziału 4 pkt 3 ppkt b ii. Wytycznych w zakresie sprawozdawczości i monitorowania w ramach KPO wskazujące, iż informacje sprawozdawcze powinny być wprowadzane do CST nie rzadziej niż raz w miesiącu generalnie były przestrzegane. Stwierdzono przypadek złożenia w październiku 2024 r. dwóch formularzy sprawozdawczych: za okres od 1 do 30 września oraz za okres od 1 do 30 października, zaś kolejny formularz sprawozdawczy obejmujący okres od 31 października 2024 r. do 2 grudnia 2024 r. został złożony w CST2021 w dniu 2 grudnia 2024 r.

4) W MRiT oraz BGK na etapie realizacji wskaźnika funkcjonowały regulacje wewnętrzne dotyczące przeciwdziałania korupcji, nadużyciom finansowym, konfliktowi interesów, a także dotyczące stosowania Arachne

W Ministerstwie funkcjonowały nw. regulacje:

- Zarządzenie nr 1 Ministra Rozwoju i Technologii z 30 grudnia 2022 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej oraz przeciwdziałania nadużyciom finansowym w Ministerstwie Rozwoju i Technologii¹², które zostało zastąpione zarządzeniem nr 18 z 17 lipca 2024 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej oraz przeciwdziałania nadużyciom finansowym w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, a następnie zarządzeniem nr 8 Ministra Rozwoju i Technologii z 30 maja 2025 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej oraz przeciwdziałania nadużyciom finansowym w Ministerstwie Rozwoju i Technologii;
- Decyzja nr 3 Ministra Rozwoju i Technologii z 7 października 2022 r. w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, z późn. zm. Procedura stosowania systemu Arachne stanowi załącznik nr 2 do Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w MRiT będącego załącznikiem do ww. decyzji,

¹¹ Zasady działania i rozwiązania przyjęte w aplikacji FERRY-TBSK zaprezentowano Zespołowi kontrolerów w trakcie oględzin, z których sporządzono protokół.

¹² Przedmiotowe zarządzenie spowodowało utratę mocy zarządzenia nr 9 Ministra Rozwoju i Technologii z 30 marca 2022 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej w Ministerstwie Rozwoju i Technologii.

- Decyzja nr 4 Ministra Rozwoju i Technologii z 22 grudnia 2023 r., *zmieniająca decyzję w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia nieprawidłowości lub działań niepożądanych przy wdrażaniu KPO* stanowiąca załącznik nr 3 do ww. decyzji. Dodatkowo przedmiotowa decyzja wprowadziła postanowienia dotyczące podwójnego finansowania,
- Decyzja nr 1 Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 14 sierpnia 2025 r. zmieniająca w zakresie m.in. weryfikacji oświadczeń o braku konfliktu interesów przy realizacji reformy lub inwestycji w ramach KPO decyzję nr 3 Ministra Rozwoju i Technologii *w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii.*

W BGK funkcjonowały następujące regulacje:

- Uchwała nr 125/2022/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z 8 lipca 2022 r. *w sprawie przyjęcia Polityki antykorupcyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego,*
- Zarządzenie nr 36/2023/DB Prezesa Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z 4 września 2023 r. *w sprawie wprowadzenia nowej treści instrukcji wewnętrznej - Zasady przeciwdziałania nadużyciom oraz postępowania w przypadku podejrzenia popełnienia nadużycia na szkodę Banku Gospodarstwa Krajowego,* oraz poprzedzające je zarządzenie nr 74/2021/DB z 25 listopada 2021 r., które zawierało postanowienia dotyczące przeciwdziałania podwójnemu finansowaniu przedsięwzięć realizowanych w ramach KPO oraz stosowania systemu Arachne,
- Uchwała nr 211/2025/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z 10 września 2025 r. *w sprawie wprowadzenia nowej treści Polityki zarządzania konfliktem interesów w Banku Gospodarstwa Krajowego* poprzedzona uchwałą nr 61/2023/X Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego z 25 września 2023 r. oraz uchwałą nr 54/2020/X Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego z 10 grudnia 2020 r.,
- Uchwała nr 213/2025/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z 10 września 2025 r. *w sprawie wprowadzenia nowej treści Procedury zgłaszania naruszeń przez osoby zewnętrzne w Banku Gospodarstwa Krajowego* poprzedzona uchwałą nr 237/2024/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z 11 września 2024 r. oraz uchwałą nr 265/2023/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z 28 listopada 2023 r.,
- Uchwała nr 212/2025/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z 26 sierpnia 2025 r. *w sprawie wprowadzenia nowej treści Procedury zgłaszania naruszeń w Banku Gospodarstwa Krajowego* poprzedzona uchwałą nr 235/2024/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z 11 września 2024 r. oraz uchwałą nr 41/2023/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z 15 marca 2023 r.,
- Instrukcja wewnętrzna *Zasady i tryb udzielania bezzwrotnego finansowego wsparcia z przeznaczeniem na tworzenie i modernizację zasobów lokali mieszkalnych na wynajem, lokali i pomieszczeń z zakresu pomocy społecznej, infrastruktury technicznej i społecznej z uwzględnieniem finansowania budynków o podwyższonej efektywności energetycznej,* regulująca zasady wykorzystania systemu Arachne.

5) Działania informacyjno-promocyjne dotyczące inwestycji były podejmowane zarówno przez IOI oraz JW, tj. zgodnie z pkt 6 Strategii Promocji i Informacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności

Zgodnie z postanowieniami § 12 umowy powierzenia¹³ działania informacyjno-promocyjne miały być uzgadniane pomiędzy IOI oraz JW.

DM w MRiT przygotował informacje o trzech ogłoszonych w ramach inwestycji naborach (pierwszy nabór w kwietniu 2023 r., drugi nabór w styczniu 2024 r., oraz trzeci nabór we wrześniu 2024 r.) i przekazał do publikacji na stronie MRiT, jak również na stronie funduszeuropejskie.gov.pl. Ponadto DM poinformował, że (...) zgodnie z zapisami Systemu Wdrażania, informujemy Biuro Prasowe (BP) o zakończonych inwestycjach w ramach inwestycji B3.5.1. Informację o zakończeniu pierwszego przedsięwzięcia realizowanego w Kamiennej Górze przekazaliśmy w październiku 2024 r. Kolejne inwestycje właśnie zostały rozliczone i DM zamierza przygotować informację w tym zakresie dla BP.

BGK przedstawił informację¹⁴, że: zgodnie z § 12 umowy w sprawie powierzenia części zadań związanych z realizacją inwestycji B3.5.1 (...) działania informacyjne i promocyjne prowadzone są w porozumieniu z MRiT. Bank na bieżąco prowadzi stronę internetową przeznaczoną dla inwestycji B3.5.1. z aktualnymi informacjami (adres: Bezzwrotne wsparcie budownictwa z Funduszu Doplát - BGK). Informacje o inwestycji przekazywane były podczas prowadzonych szkoleń i konferencji (m.in. organizowanych przez Polską Izbę Gospodarczą Towarzystw Budownictwa Społecznego oraz Stowarzyszenie „Zachodniopomorskie TEBEESY”). W ostatnim czasie przygotowany został także film promocyjny TBS WARSZAWA POŁUDNIE sp. z o.o.

Analiza treści zawartych na stronie internetowej MRiT, jak również umieszczonych na portalu BGK, potwierdziła prowadzenie zadeklarowanych działań informacyjno-promocyjnych.

6) W toku realizacji inwestycji, jak i przedmiotowej kontroli, nie stwierdzono przypadków nieprawidłowości dotyczących nadużyć finansowych, w tym podwójnego finansowania, korupcji i konfliktu interesów

Według informacji¹⁵ przekazanej przez BGK, w procesie realizacji wskaźnika nie stwierdzono przypadków konfliktu interesów, korupcji i nadużyć finansowych. Biuro Bezpieczeństwa odpowiedzialne w MRiT za przyjmowanie zgłoszeń o nieprawidłowościach lub działaniach niepożądanych w ramach KPO¹⁶, w dniu 12 listopada 2025 r. poinformowało, że nie wpłynęły zgłoszenia o potencjalnych nieprawidłowościach lub działaniach niepożądanych dotyczących przedmiotu kontroli.

Pracownicy Wydziału Mieszkalnictwa Społecznego w DM w MRiT zajmujący się realizacją przedmiotowej inwestycji złożyli oświadczenia o braku konfliktu interesów, które, jak wynika z wyjaśnień¹⁷, zostały zweryfikowane przy użyciu systemu SKANER oraz Arachne.

Oświadczenia o braku konfliktu interesów w zakresie realizacji inwestycji B3.5.1. złożyli także pracownicy DFM w BGK. W złożonych oświadczeniach pracownicy BGK zobowiązali się do bezzwłocznego zaprzestania czynności w przypadku stwierdzenia zaistnienia konfliktu interesów

¹³ Umowa nr 02/KPO/BGK/B3.5.1/DM/23

¹⁴ Pismo znak: DFM.BS.4551.592.2025.KB z 23 października 2025 r.

¹⁵ Pismo znak: DFM.BS.4551.592.2025.KB z 23 października 2025 r.

¹⁶ Zgodnie z postanowieniami Procedury postępowania w przypadku podejrzenia nieprawidłowości lub działań niepożądanych przy wdrażaniu KPO, stanowiącej załącznik do Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w MRiT.

¹⁷ Pismo Departamentu Mieszkalnictwa MRiT z 24 listopada 2025 r.

oraz poinformowania przełożonych o zaistnieniu uzasadnionych wątpliwości co do ich bezstronności, które mogą być podstawą wyłączenia ich z udziału w ww. czynnościach.

Postanowieniami § 46 ust. 1 *Zasad*, w BGK przyjęto regułę, że jedynie oświadczenia złożone w związku z realizacją przedsięwzięć, które zostały zakończone oraz rozliczone i jednocześnie wskazane w harmonogramie kontroli, podlegają weryfikacji prowadzonej przez dyrektora DFM lub dyrektora Biura w DFM. Pomimo dwukrotnego zapytania, BGK nie przedstawił uzasadnienia do przyjęcia takiego sposobu działania, natomiast wyjaśnił¹⁸, że: *Zgodnie z § 8 ust. 9 aneksu nr 1 do umowy nr 02/KPO/BGK/B3.5.1/DM/2, Bank został zobowiązany do opracowania wewnętrznej procedury weryfikacji oświadczeń, z uwzględnieniem wykorzystania Arachne. W związku z brakiem dodatkowych wytycznych, stosownie do zapisów ww. aneksu, Bank wdrożył w tym zakresie wewnętrzną procedurę. Zakłada ona weryfikację oświadczeń pracowników obsługujących wnioski, w przypadku których umowy zostały wskazane w harmonogramie kontroli, z wykorzystaniem systemu Arachne. Rozwiązanie takie zostało przyjęte w Banku dla obydwu realizowanych inwestycji – zarówno B1.1.5 jak i B3.5.1.*

7) BGK dokonywał analizy raportów z systemu Arachne

W systemie Arachne weryfikacja wnioskodawcy/beneficjenta wsparcia, a także Inwestora (jeżeli występował) następowała dwukrotnie: najpierw na etapie rozpatrywania wniosku, a następnie przy weryfikacji rozliczenia przedsięwzięcia a przed zleceniem wypłaty kwoty wsparcia.

Weryfikacja próby obejmującej 29 zakwalifikowanych do objęcia dofinansowaniem przedsięwzięć potwierdziła każdorazowe oznaczenie w aplikacji FERRY-TBSK wyników analizy raportów z Arachne na ww. etapach, jednak w 8 przypadkach¹⁹ w dokumentacji brakowało pełnych raportów z weryfikacji przeprowadzonej w systemie Arachne. Dyrektor DFM w BGK poinformowała²⁰, że w początkowym etapie realizacji inwestycji B3.5.1, Bank dokonywał weryfikacji Wnioskodawców/Beneficjentów w systemie Arachne, pozostawiając w aktach e-mail z informacją o przeprowadzeniu weryfikacji. W 2023 r. przeprowadzona została przez Komisję Europejską kontrola inwestycji. W związku z uwagami przekazanymi w trakcie spotkania z audytorami i wnioskami zgłoszonymi w trakcie kontroli, nastąpiła zmiana w postępowaniu Banku. W jej wyniku do akt dołączane są pełne raporty z systemu Arachne.

Zaznaczenie w aplikacji FERRY-TBSK przez osobę opiniującą wniosek znacznika „ostrzeżenie Arachne” (w przypadku wystąpienia ostrzeżenia, dla którego wartość wyniku ogólnego przekracza 25) wiązało się z przekazaniem sprawy do Departamentu Kontroli Stron Trzecich w BGK, który powinien uwzględnić takie przedsięwzięcie w harmonogramie kontroli KPO i taką kontrolę przeprowadzić²¹.

System Arachne oraz SKANER były wykorzystywane również podczas przeprowadzonych przez BGK kontroli przedsięwzięć w ramach inwestycji B3.5.1, co potwierdzają przekazane przez JW wypełnione listy sprawdzające dotyczące przedsięwzięć zrealizowanych przez Gminę Ostrowite i Gminę Miejską Kamienna Góra.

¹⁸ Pismo znak: DFM.BS.4551.642.2025.KB z 24 listopada 2025 r.

¹⁹ Wnioski nr: BSK/23/23/0003086, BSK/23/23/0003619, BSK/23/23/0002920, BSK/23/23/0003497, BSK/23/24/0003523, BSK/24/24/0003790, BSK/24/24/0004331, BSK/23/23/0002921.

²⁰ Pismo znak: DFM.BS.4551.642.2025.KB z 24 listopada 2025 r.

²¹ Pismo znak: DFM.BS.4551.592.2025.KB z 23 października 2025 r.

Kontrolę przeprowadził upoważniony²² przez Ministra Finansów i Gospodarki Zespół kontrolerów w składzie:

- Witold Gąsiorczyk – główny specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu, kierownik Zespołu kontrolerów,
- Anna Jakubowska – naczelnik Wydziału Kontroli w Departamencie Kontroli i Audytu, członek Zespołu kontrolerów,
- Ewa Zawadzka – Dzwonka – główny specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu, członek Zespołu kontrolerów.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od 16 października 2025 r. do 28 listopada 2025 r.

BGK nie wniósł zastrzeżeń do informacji pokontrolnej, natomiast DM w MRiT zwrócił się o dokonanie uzupełnienia i doprecyzowania dwóch zagadnień ujętych w przedmiotowym dokumencie. W następstwie uwzględnienia wniosku DM treść informacji pokontrolnej stosownie zmodyfikowano.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, zaleca się:

- 1) dokonanie przez BGK, w porozumieniu z DM w MRiT, zmiany postanowień instrukcji wewnętrznej pn. *Zasady i tryb udzielania bezzwrotnego finansowego wsparcia z przeznaczeniem na tworzenie i modernizację zasobów lokali mieszkalnych na wynajem, lokali i pomieszczeń z zakresu pomocy społecznej, infrastruktury technicznej i społecznej z uwzględnieniem finansowania budynków o podwyższonej efektywności energetycznej* dotyczących weryfikacji składanych przez pracowników oświadczeń o bezstronności na takie, które w większym stopniu będą ograniczać ryzyko zaistnienia konfliktu interesów między wnioskodawcami a pracownikami BGK biorącymi udział w procesie udzielania bezzwrotnego wsparcia.

Informacja pokontrolna została sporządzona w wersji elektronicznej.

Zatwierdzam

Z upoważnienia

Ilona Kowalska

Dyrektor Generalny

Dyrektor Generalny

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

²² Upoważnienia nr: MRiT/123-UDK/25, MRiT/122-UDK/25, MRiT/124-UDK/25.